Projekt Efterstöd

Delrapport
Augusti 2018 – juni 2019

Susanne Wismén

2019-07-19

Samordningsförbundet
Södra Vätterbygden

Bakgrund

September 2017 lämnades rapporten Förstudie om Efterstöd till Samordningsförbundet Södra Vätterbygden som genomfördes av Ramböll Management Consulting.

Det finns personer med funktionsnedsättning som trots kompetens och förutsättningar att vara självförsörjande är arbetslösa. Trots insatser genom offentliga medel har dessa inte etablerats på arbetsmarknaden, med risk för att komma längre och längre bort ifrån arbete. Ett problem handlar ofta om att hitta rätt arbetsgivarkontakter och att ge arbetsgivaren rätt stöd för ett långsiktigt och bra resultat för både arbetstagaren och arbetsgivaren, risken är annars att personer med funktionsnedsättning riskerar att mista ett befintligt arbete på grund av bristande stöd och anpassningsbarhet från bland annat arbetsgivaren.

Insatser har bedrivits och bedrivs idag av samordningsförbundet för att samordna rehabiliteringsprocesser för målgruppen samt att stärka förutsättningarna för målgruppen på arbetsmarknaden.

Förstudien syftade till att undersöka förutsättningar och möjligheter till ett efterstöd för dels arbetstagare, dels arbetsgivare. Efterstödet bygger på en insats som ges när en person erhållit en anställning och syftar till att möta de behov som myndighetsaktörer, arbetsgivare och anställda har.

Genom tidigare genomförda projekt har samordningsförbundet Södra Vätterbygden identifierat ett behov från framförallt arbetsgivare att kompetensutvecklas för att dels bredda sin rekryteringsbas så att de i större utsträckning innefattar personer med funktionsnedsättningar, dels rustas för att ta emot motsvarande målgrupp vid en anställning. Projekten visar att det finns en påtaglig brist på erfarenhet av och en osäkerhet i att anställa personer med funktionsnedsättning mot bakgrund av bristande kunskaper om vad det innebär att anställa en person från målgruppen.

Där identifierade man målgruppen och behovet från arbetsgivare om efterstöd. Man konstaterade också att det idag finns två former av efterstöd, Supported Employment (SE) samt Individual Placement and Support (IPS)

2018 gjordes en ansökan till Samordningsförbundet Södra Vätterbygden om medel till projekt för efterstöd.

Utgångspunkten för ansökan är att det sedan en längre tid funnits ett behov av stöd till individer med funktionsnedsättning och/eller komplex problematik när det gäller att kunna behålla ett arbete eller fullfölja sina studier. Enter, vars prioriterade målgrupp är ungdomar18-29 år, är en av de verksamheter som uttalat detta behov efter genomförda insatser i verksamheten. Aktuella arbetslivsinriktade insatser fokuserar ofta på att matcha mot och att få ett arbete eller påbörja studier medan det inte alltid är möjligt att lägga samma tonvikt vid att kunna fullfölja studier eller behålla arbetet. Det finns också en stor osäkerhet hos arbetsgivare att våga anställa personer som har funktionsnedsättning eller annan komplex problematik. Att kunna erbjuda långsiktigt stöd till arbetsgivare har därför i många fall visats sig vara en framgångsfaktor.

De rekommendationer som föreslås i Rambölls förstudie är en utveckling av efterstöd i projektform, tillsammans med befintliga insatser inom Samordningsförbundet. Utgångspunkten bör vara Enters verksamhet där behov och omfattning av projekt bör kunna avläsas utifrån tidigare resultat och för att sedan komplettera med personer från andra projekt finansierad av samordningsförbundet.
Ansökan gällde ett treårsprojekt uppdelat i två delar, varav 50% av tjänsten avsätts till strategiskt arbete för att utveckla former för efterstöd och 50% avsätts för att arbeta operativt med aktuell målgrupp.

Strategiska arbetet

- Förankra kontaktvägar till samverkande myndigheter och organisationer
- Aktuella nätverk
- Information till individer och arbetsgivare
- Möjligheter att samarbeta nationellt med bl.a. andra Samordningsförbund.
- utveckla innehåll och aktuella processer för att komma fram till en relevant arbetsmodell för efterstöds verksamhet
- pröva arbetsmodellen

Operativt arbetet

- Utveckla innehåll och aktuella processer för att komma fram till en relevant arbetsmodell för efterstödsverksamheten.
- Arbetsmodellen utvecklas gentemot arbetsgivare och studieanordnare
- Pröva, utvärdera och följa upp arbetsmodellen för eventuell fortsättning
- Ge stöd och finna strategier till individen för att fullfölja arbete/studier
- Vara bollplank och arbeta coachande mot individen.
- Underlätta kommunikationen med arbetsgivare/utbildningsanordnare
- Ha en helhetssyn på individens totala livssituation
- Fungera som kontaktperson för arbetsgivare/studieanordnare främst för arbets-/studierelaterade frågor
- Bistå vid förändringar av aktuella arbets-/studieuppgifter och ge förslag till att underlätta arbete eller studier.

Målgrupp

Målgrupp är personer med funktionsnedsättning och/eller komplex problematik som erhållit stöd av offentlig verksamhet för att komma i arbete eller studier och riskerar utanförskap utan fortsatta stödinsatser. Målgruppen begränsas inledningsvis till verksamheter som finansieras av Samordningsförbundet Södra Vätterbygden.

Mål

Det konkreta målet är;
- att 75% av de individer som är aktuella för efterstöd ska kunna behålla sitt arbete eller fullfölja sina studier. Avstämning vid årsskifte och avslut av projekt.

- att 80% av individer och arbetsgivare upplever att verksamheten organiseras utifrån deras behov av samordnat efterstöd.

- att män och kvinnor aktuella för efterstöd ska erbjudas likvärdiga insatser utifrån individuella behov och att eventuella skillnader ska analyseras.

- att beskriva arbetsmodell och förbereda implementering i ordinarie verksamheter senast augusti 2020.

Slutet av augusti 2018 startade projekt Efterstöd upp.

Beskrivning av verksamhet under perioden

- Verksamheten startade upp i slutet av augusti 2018 och fick sina första deltagare i oktober
- Under hösten 2018 har Projekt Efterstöd presenterat sig till samverkande myndigheter och organisationer, mött utbildningsanordnare, företagare och andra nätverk som deltagare kan ha kontakt med.
- Det har tagits fram informationsblad för verksamheterna Enter och FIA (bilaga 1 och 2) och samtyckesblankett (bilaga 3 och 4)
- Under vintern 2018/19 har det arbetats fram en rutinbeskrivning för överlämning mellan Enter och Efterstöd. Denna ligger också till grund för en rutinbeskrivning för överlämning mellan FIA och Efterstöd som nu är under bearbetning.
- December togs första kontakten med FIA (funktionsnedsatta i arbete) för att avlasta deras framtida efterstödsverksamhet.
- Inför varje inskrivning till projektet har information getts till deltagare och till den arbetsgivare som varit aktuell, utom i två fall (de två första deltagarna hade avslutats tidigare i Enter och blev i efterhand erbjudna efterstöd).
- Enkät för deltagare samt enkät för arbetsgivare/utbildningsanordnare (bilaga 5 och 6) har gjorts.
- Studiebesök har gjorts på Mentorskap som är ett utbildningsprojekt framtaget av sex samordningsförbund verksamma i Göteborg, Mölndal, Härryda, Partille, Lerum, Alingsås, Ale, Stenungssund, Kungälv, Tjörn och Öckerö. Samordningsförbunden är samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommuner och Västra Götalandsregionen.
- Projekt Efterstöd fick möjlighet att presentera projektet i två seminariepass på FINSAMs nationella konferens i mars 2019.
- Under våren 2019 har det tagits fram en övergripande arbetsprocess för Enter och FIA och en från erfarenheterna av arbetsprocessen på individnivå. (se kommande sidor)

...EfterStöd

Övergripande arbetsprocess för Enter och FIA

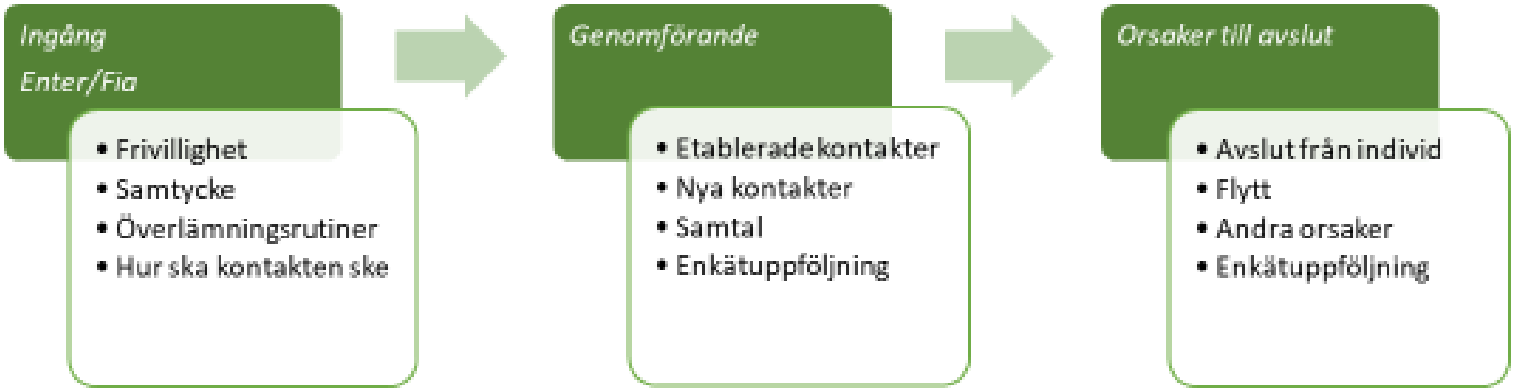

Samordningsförbundet
Södra Vätterbygden

...EfterStöd

Erfarenheter av arbetsprocess på individnivå

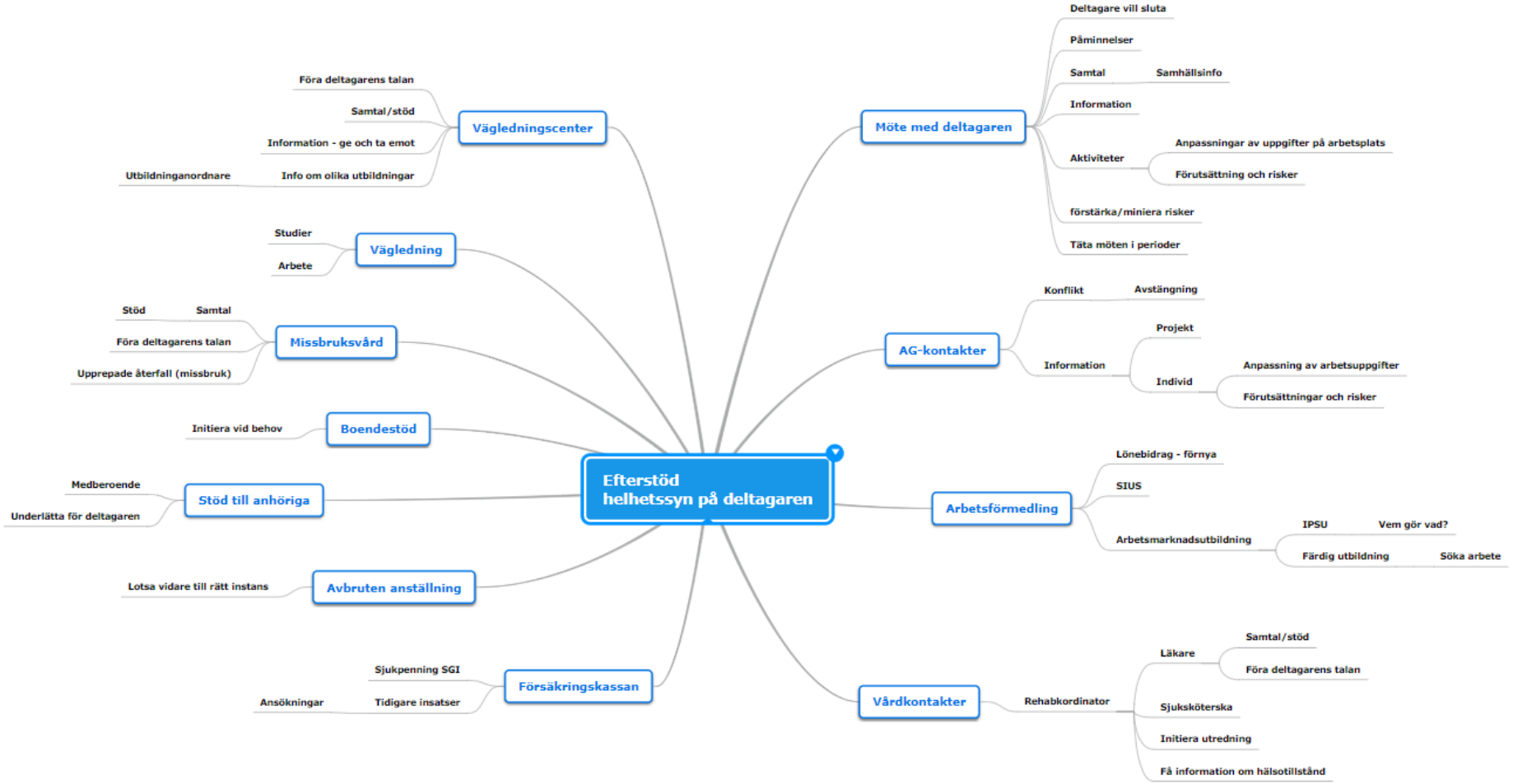

Samordningsförbundet
Södra Vätterbygden

Resultat

Från Projektets start i slutet av augusti 2018 till mitten av juli 2019 har det skrivits in åtta deltagare, 3 kvinnor och 5 män. De är i åldern 22–33 år, alla åtta deltagarna arbetar minst 25%, några av deltagarna arbetar full tid.

Under projektets gång har några av deltagarna haft behov av förändringar på den befintliga arbetsplatsen och stöd i frågor kring eventuella framtida studier. Det har också varit deltagare som behövt ha stöd vid kontakt med vården, arbetsgivare och andra organisationer.

Under projektet har det mailats ut en enkät till deltagarna med frågeställningarna, vilken kontakt man haft under perioden, om man behövt stöd och vad resultatet blev av stödet och hur man upplevt stödet. De svar som kommit från deltagarna av efterstöd har varit att det har varit bra att ha någon att bolla frågor och funderingar med och att det stöd som man fått har varit det som avgjort att man stannat kvar på sin arbetsplats. De deltagare som besvarat enkäten hittills har varit nöjda och ingen har avslutat sitt deltagande i projektet.

Projekt Efterstöd har också träffat deltagarnas arbetsgivare. Arbetsgivarna har tyckt att det är bra att deltagarna ingår i projektet och uttryckt att det är bra att känna till om det skulle vara så att de upplever svårigheter/problem i framtiden. Ingen av de arbetsgivare som finns med i projektet har tagit kontakt med handledare ännu, därför har inte heller någon enkät skickats ut till dessa.

Studiebesök har gjorts i Göteborg på utbildningsprojekt Mentorskap. Efter studiebesöket har det hittills gjorts vissa förberedelser för en kommande aktivitet hösten 2019 i form av workshop som blir riktad mot arbetsgivare.

Utmaningar och reflektioner

Det har inte varit den tillströmning av deltagare från Enter som var förväntat när projektet drogs igång. Under hösten arbetades det fram en processbeskrivning för överlämningen mellan Enter och Efterstöd. Andra aktiviteter har kolliderat med projektet och detta kan vara en av anledningarna att projektet inte fick den fart under hösten som det var tänkt.
För att öka takten på tillströmningen av deltagare till projektet togs det kontakt med FIA och IT-spåret som också är verksamheter som är finansierade av Samordningsförbundet Södra Vätterbygden.
Vid halvårsskiftet 2019 har denna utökning av verksamheter resulterat i en inskrivning av en deltagare från FIA. Projektet har fortsatt samarbetet med FIA och kommer under hösten 2019 bland annat delta i första samtalet med nya FIA deltagare och under hösten förväntas detta samarbete kunna resultera i fler inskrivningar.

Projektets två första deltagare hade avslutat sitt deltagande i Enter och fick i efterhand erbjudandet om efterstöd. De två deltagarna tackade ja med förutsättning att inte efterstöd hade kontakt med arbetsgivaren. Detta har visat sig vara en brist i projektet och därför får deltagarna i informationen om projektet veta att kontakten med arbetsgivaren ingår i efterstöd.

Det har också varit en viss utmaning att veta var gränsen går vad som ska ingå i efterstöd och inte. Hur länge ska en deltagare kunna ingå i projektet exempelvis vid missbruksproblematik, ska man släppa deltagaren och i så fall när. Detta dilemma har ännu inte besvarats i projektet men kommer att utvecklas framåt i projektet.

- Det konkreta målet med att 75% av individerna som är i efterstöd ska kunna behålla arbetet behöver definieras för att konkret kunna mäta detta. Målet skulle kunna mätas genom att göra en uppföljning under två år av deltagarna med intervallen 6, 12, 18 och 24 månaders deltagande. Om deltagare önskar gå ur projektet kan en uppföljning av avslutet göras efter 6 månader för att se om någon förändring skett efter avslut.

- Det finns ännu inte mycket erfarenheter från arbetsgivarkontakter och utbildningsanordnare hittills. Detta arbete kommer att utvecklas under hösten 2019.

- Målet med att erbjuda likvärdiga insatser utifrån kön är något som behövs reflekteras över, skulle stödet ha sett annorlunda ut om det hade varit ett annat kön och hur kan man kunna analysera detta på ett korrekt sätt. Det finns en hel del material som kan användas för att få hjälp med att tänka normmedvetet. Under arbetets gång behövs det definieras variabler som ligger till grund för att säkerhetsställa likvärdiga insatser utifrån kön.

Länkar

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
https://www.finsamjonkopingslan.se/sodra-vatterbygden/start

Projekt Efterstöd
https://www.finsamjonkopingslan.se/sodra-vatterbygden/aktiviteter/efterstod

Enter
https://www.finsamjonkopingslan.se/sodra-vatterbygden/aktiviteter/enter

FIA – Funktionsnedsatta i arbete
https://www.finsamjonkopingslan.se/sodra-vatterbygden/aktiviteter/fia-funktionsnedsatta-i-arbete

FINSAM https://www.finsam.se/start

Jämställt https://jamstallt.se/

Bilagor

1. Faktablad Enter
2. Faktablad FIA
3. Samtyckesblankett Enter
4. Samtyckesblankett FIA
5. Enkät till deltagare
6. Enkät till arbetsgivare/utbildningsanordnare

Susanne Wismén, Arbetskonsulent
Kontakt: 036-10 21 47,
susanne.wismen@jonkoping.se
Besök: Tändsticksgränd 23, Jönköping

Projekt Efterstöd

Ibland kan man upptäcka i efterhand att man behöver annat stöd än vad man tänkt sig. Därför finns projekt Efterstöd. Vi kan tillsammans hitta ett lämpligt stöd för att du ska ha möjlighet att fortsätta din anställning eller dina studier.

Projekt Efterstöd

- är till för dig som är på väg att avsluta eller har avslutat ditt deltagande i Enter
- är till för dig som känner dig osäker på hur du ska agera i olika situationer på ditt arbete eller i dina studier
- kan också vara ett stöd för din arbetsgivare/utbildningsanordnare för att din anställning eller studier ska fungera på bästa sätt för dig

Projekt Efterstöd är ett treårigt samverkansprojekt med Samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Projektet avslutas 2021-08-31. Verksamhetsansvarig är Jönköpings Arbetsmarknadsavdelning.

Susanne Wismén, Arbetskonsulent
Kontakt: 036-10 21 47,
susanne.wismen@jonkoping.se
Besök: Tändsticksgränd 23, Jönköping

Projekt Efterstöd

Ibland kan man upptäcka i efterhand att man behöver annat stöd än vad man tänkt sig. Därför finns projekt Efterstöd. Vi kan tillsammans hitta ett lämpligt stöd för att du ska ha möjlighet att fortsätta din anställning eller dina studier.

Projekt Efterstöd

- är till för dig som är på väg att avsluta eller har avslutat ditt deltagande i FIA
- är till för dig som känner dig osäker på hur du ska agera i olika situationer på ditt arbete eller i dina studier
- kan också vara ett stöd för din arbetsgivare/utbildningsanordnare för att din anställning eller studier ska fungera på bästa sätt för dig

Projekt Efterstöd är ett treårigt samverkansprojekt med Samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Projektet avslutas 2021-08-31. Verksamhetsansvarig är Jönköpings Arbetsmarknadsavdelning.

Samtycke – Efterstöd

Jag samtycker till att Projekt Efterstöd får ta del av relevant information från mitt deltagande i Enter.
Denna information kan bestå i både muntlig och skriftlig del.

- Informationen är till för mig om jag behöver stöd i min nuvarande sysselsättning/studier.
- Vi kommer överens att information får ges vid kontakt med andra aktörer exempelvis förvaltningar i Jönköpings kommun, Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Region Jönköpings län, privata vårdaktörer och arbetsgivare/utbildningsaktörer om dessa behövs för att hjälpa mig.
- Samarbete kan också ske mellan mina etablerade stödkontakter eller andra viktiga personer som finns runt mig om vi kommer överens om detta.

Jag medger att mina personuppgifter får behandlas och lagras inom ramen för Projekt Efterstöd i enlighet med dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation).

Detta samtycke gäller tills projektet avslutas eller tills jag själv återkallar det.

Datum: _____Ort: _____

Namnteckning: _____

Namnförtydligande: _____

Samtycke – Efterstöd

Jag samtycker till att Projekt Efterstöd får ta del av relevant information från mitt deltagande i FIA.
Denna information kan bestå i både muntlig och skriftlig del.

- Informationen är till för mig om jag behöver stöd i min nuvarande sysselsättning/studier.
- Vi kommer överens att information får ges vid kontakt med andra aktörer exempelvis förvaltningar i Jönköpings kommun, Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Region Jönköpings län, privata vårdaktörer och arbetsgivare/utbildningsaktörer om dessa behövs för att hjälpa mig.
- Samarbete kan också ske mellan mina etablerade stödkontakter eller andra viktiga personer som finns runt mig om vi kommer överens om detta.

Jag medger att mina personuppgifter får behandlas och lagras inom ramen för Projekt Efterstöd i enlighet med dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation).

Detta samtycke gäller tills projektet avslutas eller tills jag själv återkallar det.

Datum: _____Ort: _____

Namnteckning: _____

Namnförtydligande: _____

Enkätutvärdering för Efterstöd

Denna utvärdering görs vid cirka tredje månad inom projekt Efterstöd.

1. Jag är:

- ☐ Deltagare
- ☐ Företagare
- ☐ Utbildningsanordnare
- ☐ Vill inte uppge

2. Vilket kön identifierar du dig med?

- ☐ Kvinna
- ☐ Man
- ☐ Annat
- ☐ Vill inte uppge

3. Vilken typ av kontakt har du haft med handläggaren?

- ☐ Sms/mail
- ☐ Enskilt möte med handläggaren
- ☐ Möte med andra aktörer
- ☐ Annat, nämligen _____

4. Fick du kontakt med handläggaren för efterstöd inom rimlig tid utifrån ditt behov.

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om du svarat nej. Vad hände när du inte fick det stöd du efterfrågade?

5. Vad har du behövt få stöd med? Kryssa de alternativ som stämmer bäst

- ☐ Kontakt med myndigheter
- ☐ Med arbete/studier
- ☐ På fritiden
- ☐ Mitt boende
- ☐ Annat, nämligen _____

6. Blev resultatet av stödet som du hade förväntat dig?

Vad har varit bra?

Vad kunde ha varit bättre?

Enkätutvärdering för företagare/utbildningsanordnare

Denna utvärdering görs till företagare/utbildningsanordnare inom projekt Efterstöd när stöd efterfrågats och insatsen är klar.

1. Jag är:

- ☐ Företagare
- ☐ Utbildningsanordnare
- ☐ Annat

2. Vilket kön identifierar du dig med?

- ☐ Kvinna
- ☐ Man
- ☐ Annat
- ☐ Vill inte uppge

3. Vilket stöd har du efterfrågat?

4. Fick du kontakt med handläggaren för efterstöd inom rimlig tid utifrån ditt behov?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om du svarat nej.
Vilket stöd hade du behövt som arbetsgivare/utbildningsanordnare till din anställde/student?

5. Blev resultatet av stödet som du hade förväntat dig?

Vad har varit bra?

Vad kunde ha varit bättre?

6. Vill du delge några andra synpunkter för Efterstöd